

til det Laveste; de burde paa ethvert Stadium søge at opbygge Christendommen i enhver Skabning, den være nok saa ringe; men ved at faae en saadan Afviisning, ved at høre dem sige, at de ikke ville komme i saadanne Huse, er jeg bleven besyret i, at de ikke burde beklæde en sliq Post, som de beklæde. Det er min Overtydning, at, forsaavidt de ere Præster i Ordets sande Betydning, skulle de ikke tage personlige Hensyn, da maae de komme paa ethvert Sted, ialtsald indensfor deres Menigheds Grændse, for at sjerne enhver Lære, som efter deres og enhver Christens Mening er vrang. Jeg troer, at, naar jeg siger dette om Fleertallet af Præsterne, navnlig paa Landet — dertil skal jeg holde mig, da mit Kjendskab ikke strækker sig til Kjøbstæderne — at jeg da vil vinde Samstemning derfor i denne Sal. (Stemmer: Ja, Nei!) Jeg beder om Forladelse! Det har bidraget til, at der er opstaaet flere religiøse Secter, at Præsterne have viist Tilbøielighed til at vige bort fra saadanne Steder og derved ladet dem vinde Indgang blandt Folket, og dette forekommer mig meget farligt. Jeg har sagt, ved tidligere Leiligheder, at jeg er en saa ivrig Tilhænger af Folketirken som noget Menneske, men ligesaa ivrig en Hader er jeg af dem, der skulle repræsentere Folketirken, naar jeg kan see, at de ikke repræsentere den i Ordets sande Betydning, som de burde. Jeg beder de ærede Herrer undskyldte, at jeg optræder saa skarpt imod Geistligheden; men det er ikke imod Personerne; jeg agter Præsterne og enhver geistlig Mand som Statsborger i Samfundet, men det er Præsternes Gjerning, jeg optræder imod; thi de have, saavidt mit Kjendskab strækker sig, ikke fyldestgjort det, som Pligten byder dem at fyldestgjøre ligeoverfor de religiøse Antiggender. En anden Ting skal jeg sige til: Jeg har meget ofte seet de Herrer Præster i en livlig Bevægelse omkring blandt Folket, naar der har været et politisk Spørgsmaal paa Bane; der har jeg seet dem træde ind i de simpleste Hytter for at virke hen til Opfyldelsen af deres Duffer. Der have de rørt sig livlig; men, naar det har angaaet Religionen, saa have de forholdt sig stille, og man har kun seet dem i Kirken paa de lovbefalede Læder. Det, som har opflammet

Ideen om det nuværende Præstedømmes Forlæstlighed i mine Tanker, det er ikke en øieblikkelig Opflammelse eller et eget personligt Had, jeg har til Præsterne; thi, skulde det senere vise sig, at de maatte indtage en bedre Stilling ligeoverfor det Religiøse, skulde det glæde mig, saa kunde jeg stille mig paa et andet Standpunkt, naar der senere bliver Tale om saadanne Sager; men paa Grund af den Erfaring, jeg har gjort i Forbindelse med de Studier, jeg har anvendt paa det Religiøse, er min Overbeviisning om deres Værdighed, det maa jeg tilstaae, bleven rokket. Til disse Bemærkninger skal jeg foreløbig indstrænke mig.

Barfod: Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) klagede over en heel Deel nedfattende Uttringer, der skulde være fremkomne med Hensyn til den danske Geistlighed. Jeg skal overlade til dem, der maatte have fremsført saadanne Uttringer, at svare ham; jeg har ikke fremsført dem og kan ikke have fremsført dem, efterfom jeg med stor Glæde underskriver hans Mening og Dom om de danske Præster, hvad enten han saa sammenligner de danske Præster nu for Tiden med dem, der fandtes for 20 à 30 Aar siden, eller han sammenligner den danske Præstestand med enhver anden Stand i Staten. Naar den samme ærede Rigsdagsmand tilligemed Rigsdagsmanden for Maribo Amts 2den Valgkreds (Kroggh) gjorde opmærksom paa, at der i Lovforslaget, navnlig i dets Titel, er brugt Ordet „Commune“, hvor der retligt burde have været brugt Ordet „Menighed“ ja, saa maa jeg sige, at jeg er fuldkommen enig med dem deri, og jeg skulde allerede igaar for mit eget Bedkommende have gjort opmærksom derpaa, naar jeg ikke havde besluttet at afholde mig fra enhver somhelst Enkeltbed. De nævnte tvende ærede Rigsdagsmænd have paa forskjellig Maade omtalt og beklaget den Besvarelse, som jeg igaar tillod mig om Spørgsmaalet: Hvad er en Præst? Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Kroggh) har kaldt min Besvarelse „barok“; det kan gjerne være muligt, at den efter hans Mening er barok; om Smag og Behag kan der jo ikke disputeres, og jeg skal give ham Ret i at kalde den barok, men